
Poúnoroví exulanti se sešli nad knihou Rozchod 1948

Poúnoroví exulanti se sešli nad knihou Rozchod 1948

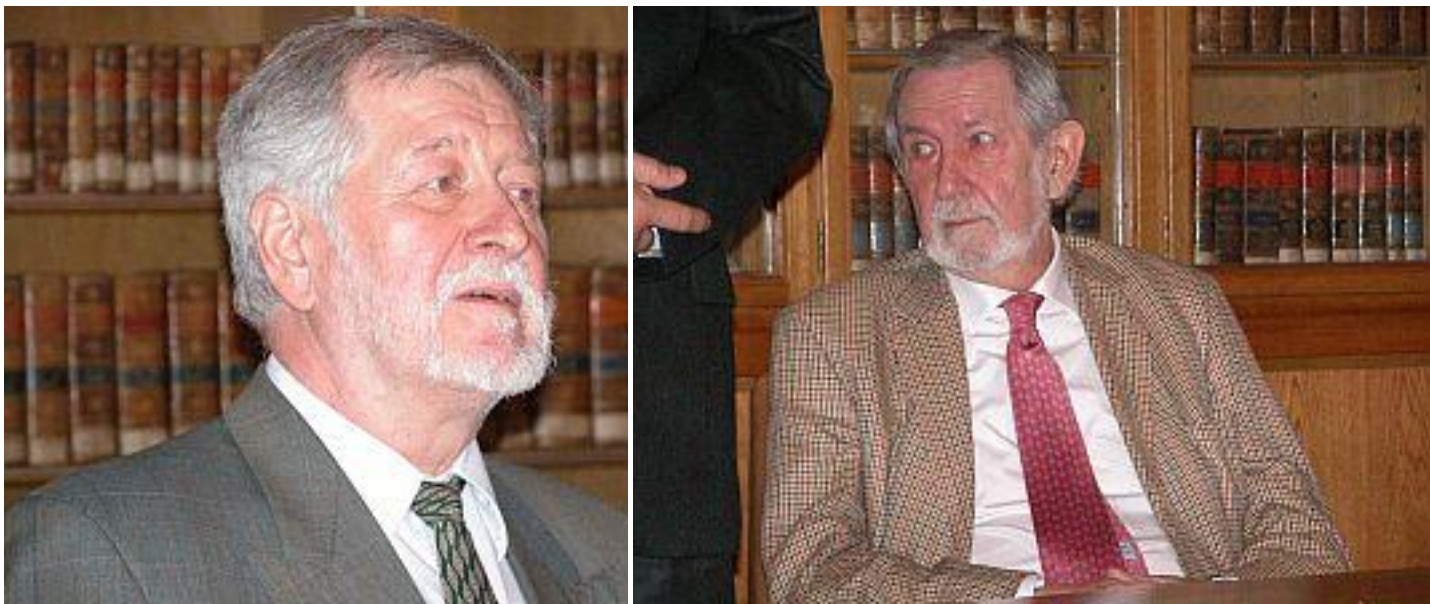
„Ještě neutichla euforie z květnového vítězství nad fašismem, ještě nedozněl radostný zpěv miliónů vítajících konec válečného běsnění, když si lidé počali pozvolna uvědomovat, že svět se rozděluje do dvou mocenských bloků. To nevěstilo nic dobrého pro poválečný vývoj osvobozeného Československa.“ Těmito slovy nás uvádí pracovník Archivu UK PhDr. Zdeněk Pousta do knihy jedenácti rozhovorů s poúnorovými exulanty.

Rektor UK prof. Hampl (uprostřed) při představování knihy Rozchod 1948, rozhovory s českými poúnorovými exulanty

Když Klement Gottwald oznámil 25. února 1948 dvěstěpadesátitřicetému davu demonstrantů vítězství komunistického puče, odstartoval první vlnu zatýkání – především z řad politických oponentů, kteří by mohli „revoluci“ ohrožovat. „Bylo nezvratné, že vítězstvím komunistů je programově ohrožena svoboda řady politických protivníků i celých jejich rodin.“ (Rozchod 1948, s.13) Studenti, novináři, politici, dělníci, na čtyřicet tisíc lidí se rozhodlo raději odejít do exilu, než aby snášeli příkoří nového režimu.

„Opouštěli svůj domov za okolností často velmi dramatických. V zavazadlovém prostoru automobilu, ve střešním prostoru jídelního vozu, v lodním kufříku či v útrobních nákladní lodi plující po Labi až do Hamburku, jak se to podařilo Ladislavu Feierabendovi.“(s.13)

Přece jen nejčastěji ale volili lidé útěk přes Šumavu. Za pomoci převaděčů, díky nimž se dostali do válkou zničeného Německa a často i na léta skončili v uprchlických táborech. Někteří z nich se následně dostali do Anglie nebo USA, jiní skončili ve Francii, ve Švýcarsku či jiné svobodné zemi.

a iniciátor projektu PhDr. Zdeněk Pousta, interní pracovník v Karolinu se účastnil i oxfordský historik Zbyněk Zeman archivu UK.

Po pětapadesáti letech dostali Pavel Kosatík s exulantem, historikem a bývalým redaktorem Rádia Svobodná Evropa Petrem Hrubým nápad vytvořit sérii rozhovorů s osobnostmi poúnorového exilu, z nichž je řada spojena s Univerzitou. Po rozsáhlém hledání lidí po celém světě, za pomoci Archivu UK a jmenovitě doktora Pousty vznikla kniha rozhovorů, která byla před týdnem představena ve Vlasteneckém sále Univerzity Karlovy.

Rozchod 1948, Rozhovory s českými poúnorovými exulanty. Ústav dějin UK – Archiv UK, Praha 2006. (Redaktor: PhDr. Zdeněk Pousta)

(svo)